

Chương 4:

CÁC VI MẠCH ĐẾM THÔNG DỤNG & ỨNG DỤNG

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

Chương 4: Các vi mạch đếm thông dụng & Ứng dụng

- I. Vi mạch 74LS90/92/93/390.
- II. Vi mạch 74LS190/191.
- III. Vi mạch 74LS192/193.

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU Chương 4: Các vi mạch đếm thông dụng & Ứng dụng

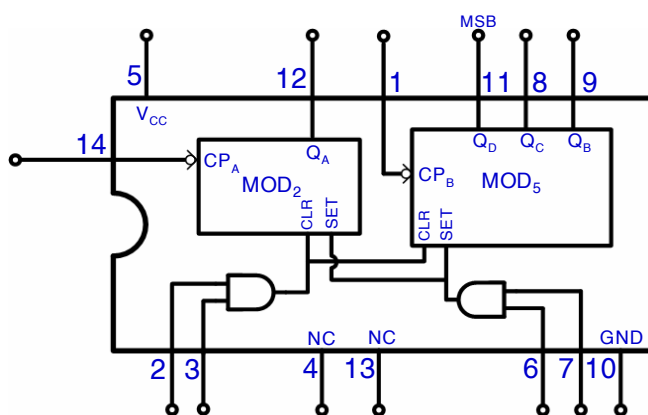
I. Vi mạch 74LS90/92/93/390:

- 1.74LS90.
- 2.74LS92.
- 3.74LS93.
- 4.74LS30.

STU I. Vi mạch 74LS90/92/93/390:

1.74LS90: Gồm một bộ đếm 2 và một bộ đếm 5 (Đếm thuận)

Sơ đồ chân vi mạch:

$CP_{A/B}$: ngõ vào xung Clock.

CLR: Clear (xoá) – tích cực Logic 1.

SET: đặt trạng thái 1001 – tích cực Logic 1.

NC: bỏ trống (không sử dụng).

Q_A : ngõ ra mạch đếm 2.

Q_B, Q_C, Q_D : ngõ ra mạch đếm 5.

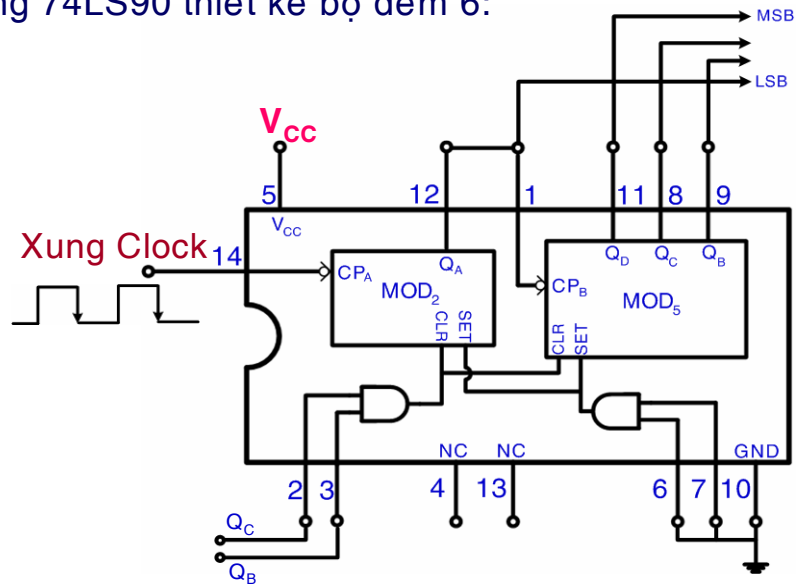
V_{CC} : nguồn.

GND: mass.

STU 1. 74LS90 (tt):

Sử dụng 74LS90 thiết kế bộ đếm 6:

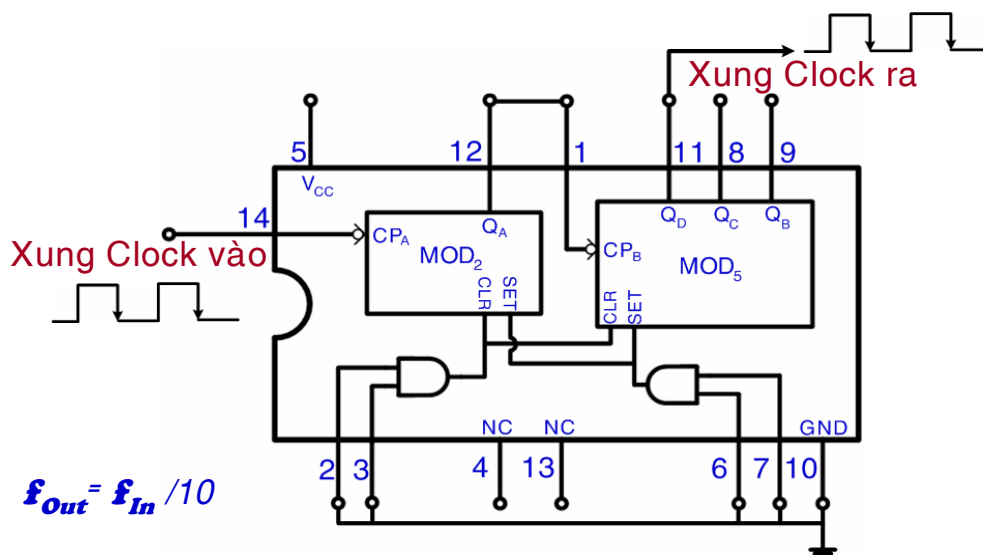

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU 1. 74LS90 (tt):

Sử dụng 74LS90 thiết kế mạch chia 10 (chia tần số):

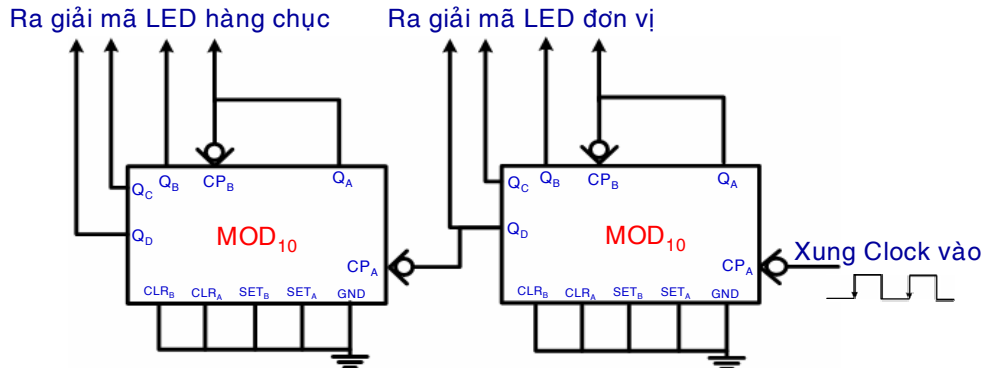
$$f_{Out} = f_{In} / 10$$

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU 1. 74LS90 (tt):

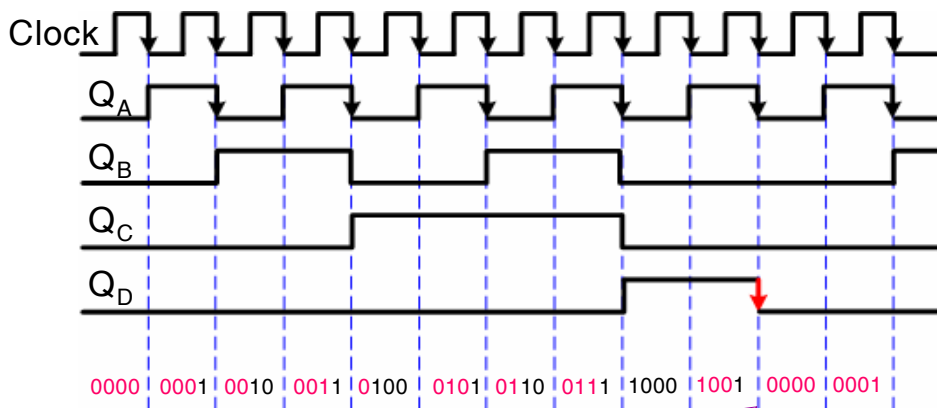
Ghép hai vi mạch 74LS90:

- ❖ Mỗi vi mạch 74LS90 được kết nối tạo ra mạch đếm MOD 10.
- ❖ Ngõ ra Q_D tầng trước kết nối đến CP_A của tầng sau.

STU Ghép hai vi mạch 74LS90:

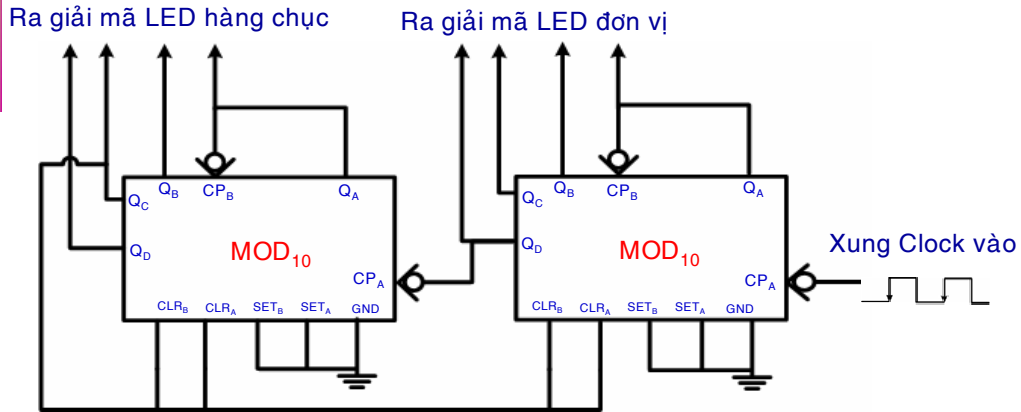
Giải đồ xung:

Thời điểm Q_D tạo ra cạnh xung âm kích cho tầng kế

STU Ghép hai vi mạch 74LS90 (tt):

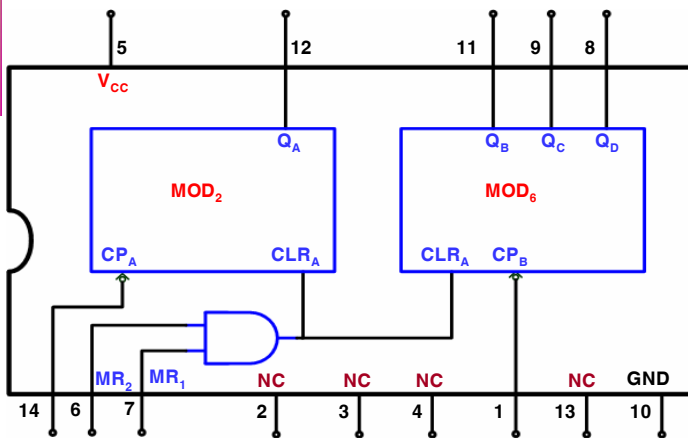
Dùng hai vi mạch 74LS90 thiết kế mạch đếm có số đếm thập phân tương ứng 00-39:

STU I. Vi mạch 74LS90/92/93/390 (tt):

2. 74LS92: mạch đếm MOD₁₂ (gồm bộ đếm 2 & bộ đếm 6)

Sơ đồ chân vi mạch:

Bảng trạng thái:

Reset		Output			
MR ₁	MR ₂	O ₃	O ₂	O ₁	O ₀
1	1	0	0	0	0
1	0	Count			
0	1				
0	0				

STU 2. 74LS92 (tt):

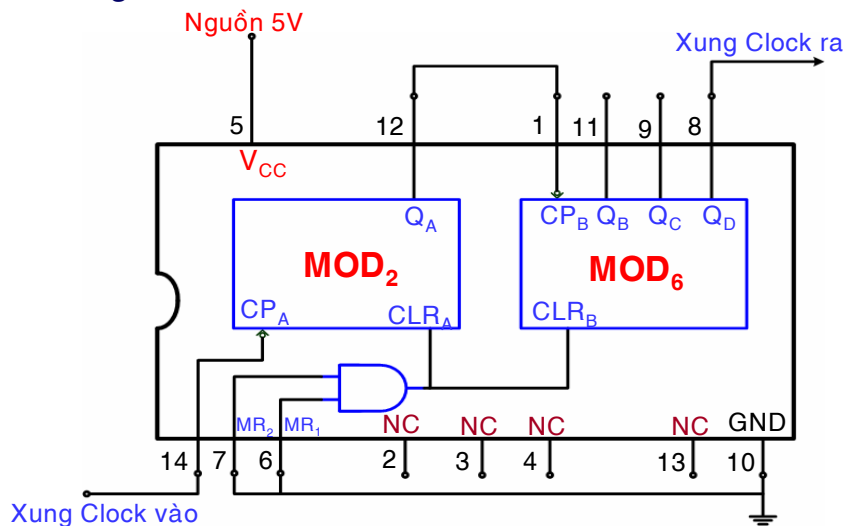
- ❖ Hai ngõ vào xung Clock cho hai bộ đếm 2 & bộ đếm 6 tương ứng: CP_A và CP_B , tích cực cạnh âm.
- ❖ Q_A ngõ ra bộ đếm 2, Q_D (MSB), Q_C & Q_B (LSB) là ngõ ra bộ đếm 6.
- ❖ MR_1 & MR_2 : hai ngõ vào xoá cho hai bộ đếm tích cực Logic 1, được nối đến các chân *Clear* của hai bộ đếm thông qua cổng Logic AND.
- ❖ Các chân NC: các chân không sử dụng.
- ❖ Vi mạch được ứng dụng thiết kế các bộ đếm có MOD lớn nhất là 12.
- ❖ Thiết kế các mạch chia tần số có số chia lớn nhất là 12.
- ❖ Cách ghép liên tiếp các vi mạch 74LS92 tương tự như cách ghép các vi mạch 74LS90.

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU 2. 74LS92 (tt):

- ❖ Sử dụng 74LS92 thiết kế mạch chia 12:

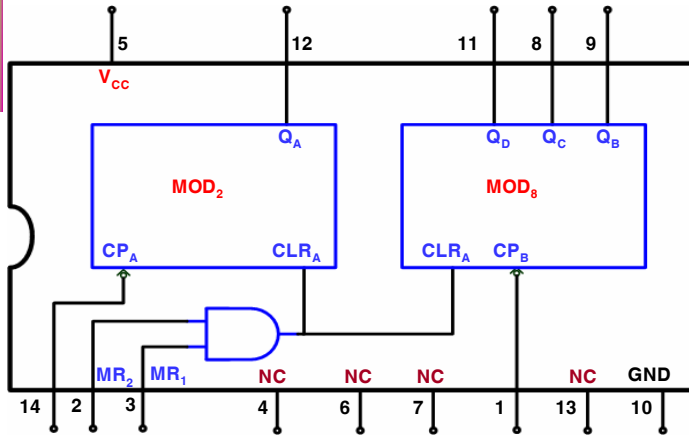
12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU I. Vi mạch 74LS90/92/93/390:

3.74LS93: mạch đếm MOD₁₆ (gồm bộ đếm 2 & bộ đếm 8)

Sơ đồ chân vi mạch:

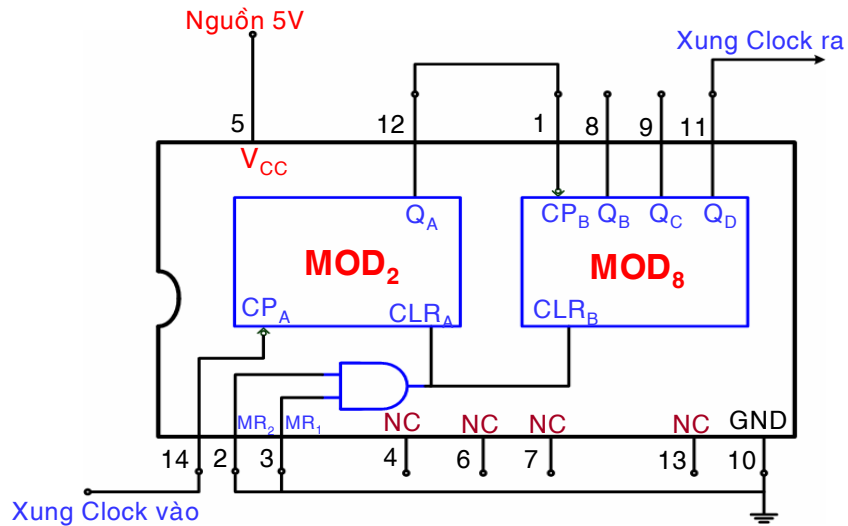

Bảng trạng thái:

Reset		Output			
MR ₁	MR ₂	Q ₃	Q ₂	Q ₁	Q ₀
1	1	0	0	0	0
1	0	Count			
0	1				
0	0				

STU 3. 74LS93 (tt):

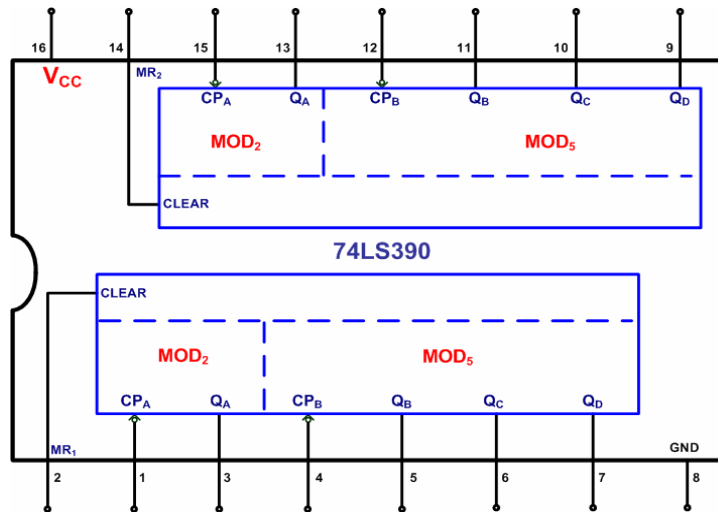
❖ Sử dụng 74LS93 thiết kế mạch chia 16:

STU I. Vi mạch 74LS90/92/93/390:

4. 74LS390:

Sơ đồ chân vi mạch:

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU 4. 74LS390 (tt):

Nguyên lý hoạt động:

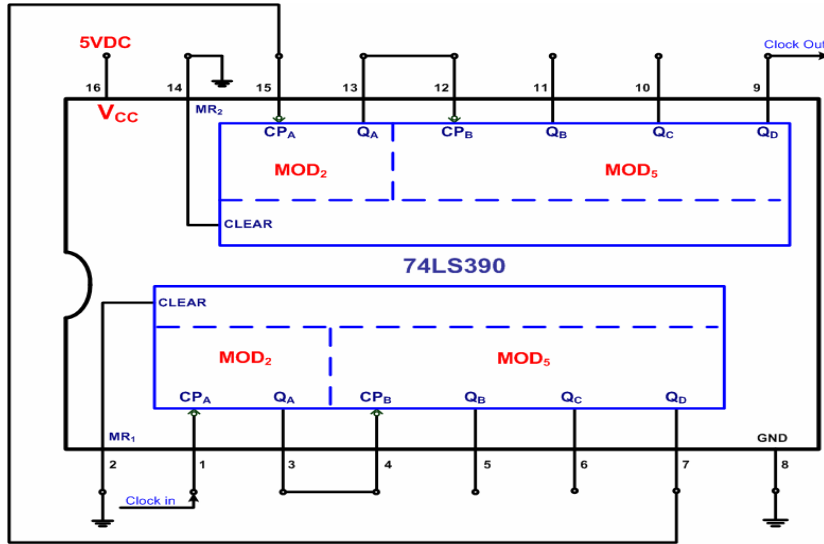
- Vi mạch gồm hai bộ đếm thập phân.
- Mỗi bộ đếm thập phân được cấu tạo từ bộ đếm MOD₂ và bộ đếm MOD₅ ghép lại (giống như 74LS90).
- Hai ngõ vào MR₁ & MR₂ là hai ngõ vào xóa tương ứng cho hai bộ đếm thập phân, tích cực Logic 1.
- CP_A là ngõ vào xung Clock cho bộ đếm MOD₂, CP_B là ngõ vào xung Clock cho bộ đếm MOD₅.
- Q_A ngõ ra bộ đếm MOD₂, Q_{B(LSB)}, Q_C & Q_{D(MSB)} là ngõ ra bộ đếm 5.
- Vi mạch được ứng dụng để thiết kế các bộ đếm thập phân hoặc làm các mạch chia tần số.

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU 4. 74LS390 (tt):

Ví dụ 4.1: Dùng 74LS390 thiết kế bộ chia 100.

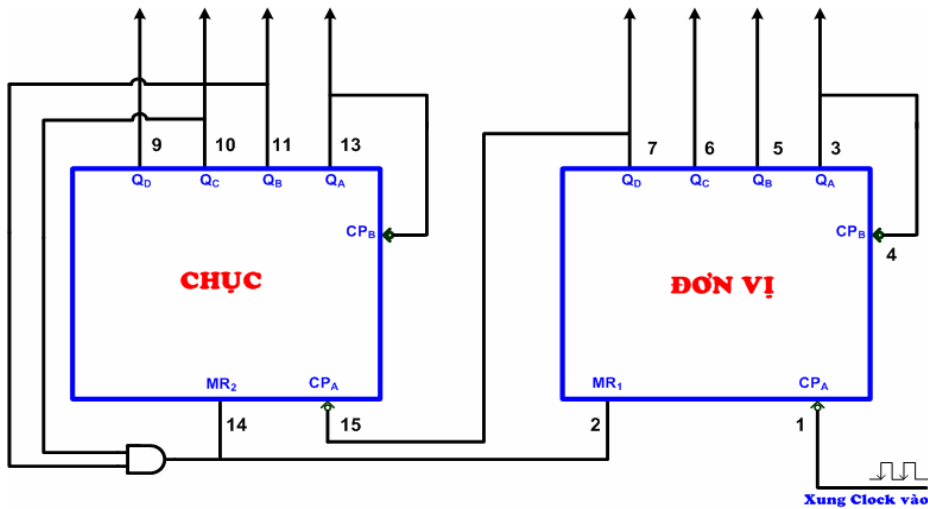

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU 4. 74LS390 (tt):

Ví dụ 4.2: Dùng 74LS390 thiết kế mạch đếm có số đếm thập phân tương ứng 00 đến 59.

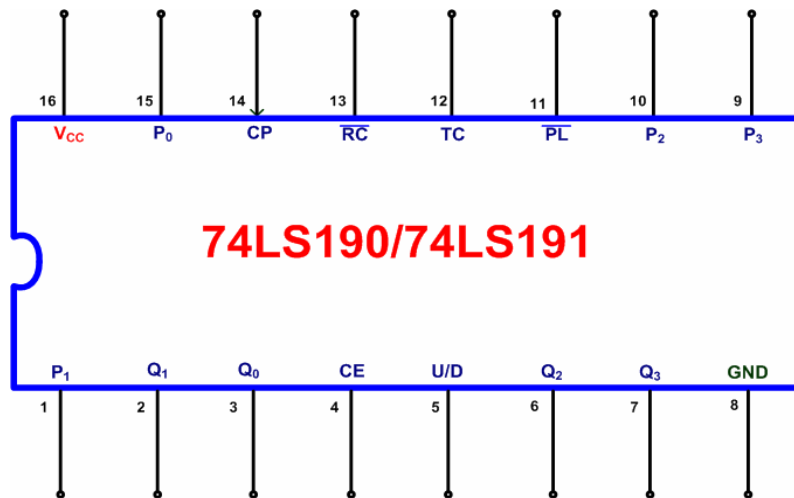

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU II. Vi mạch 74LS190/74LS191:

Sơ đồ chân:

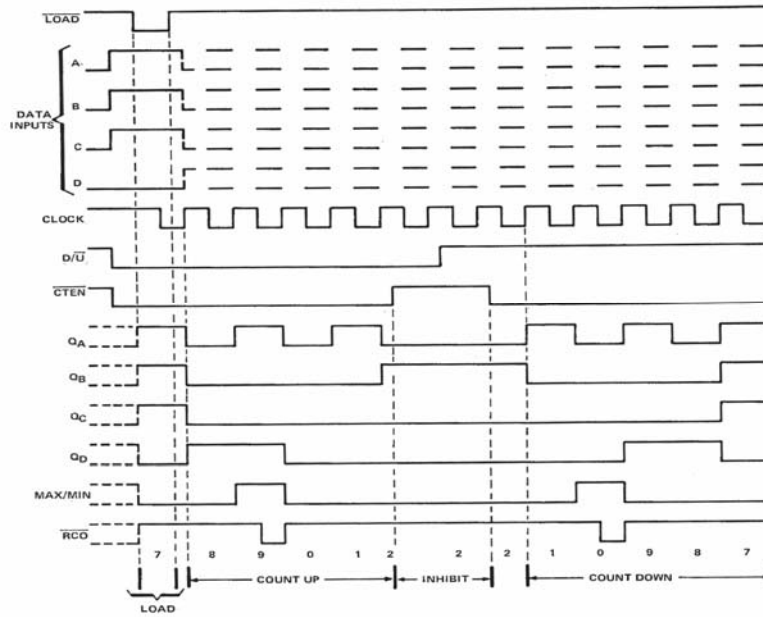

STU II. Vi mạch 74LS190/74LS191 (tt):

Chức năng các chân:

- 74LS190: vi mạch đếm thuận-nghịch thập phân (MOD_{10}).
- 74LS191: vi mạch đếm thuận-nghịch nhị phân (MOD_{16}).
- V_{CC} : Chân nối nguồn. GND: nối mass.
- CP : ngõ vào cấp xung Clock cho mạch đếm.
- Q_i ($i=0,1,2,3$): ngõ ra bộ đếm.
- CE: ngõ vào cho phép tích cực Logic 0.
- U/D : ngõ vào điều khiển đếm thuận nghịch. U/D = 0: đếm thuận, U/D = 1: đếm nghịch.
- PL : ngõ vào thiết lập trạng thái đầu cho mạch đếm, tích cực Logic 0: PL = 0: $Q_i = P_i$ ($i=0,1,2,3$).
- TC và RC: hai ngõ ra dùng cho các kết nối liên tầng (ghép các vi mạch đếm với nhau).

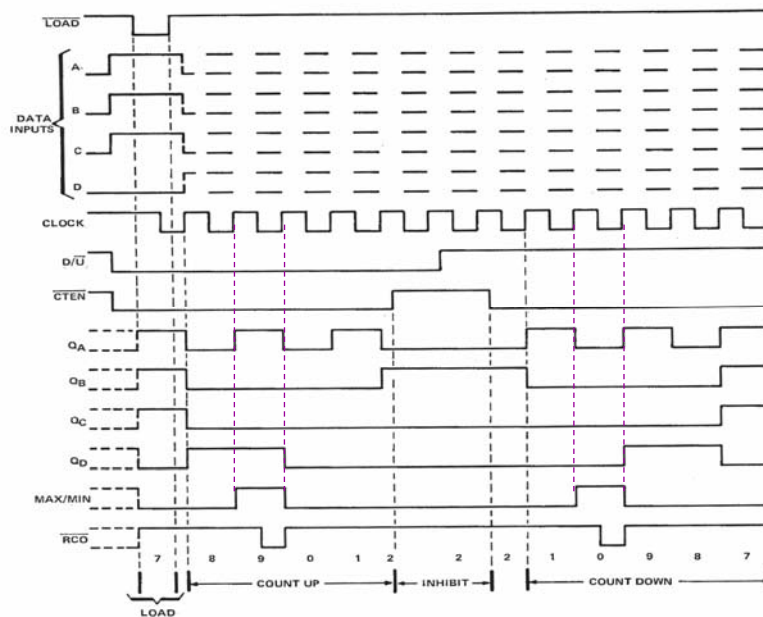
STU II. Vi mạch 74LS190/74LS191 (tt):

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU II. Vi mạch 74LS190/74LS191 (tt):

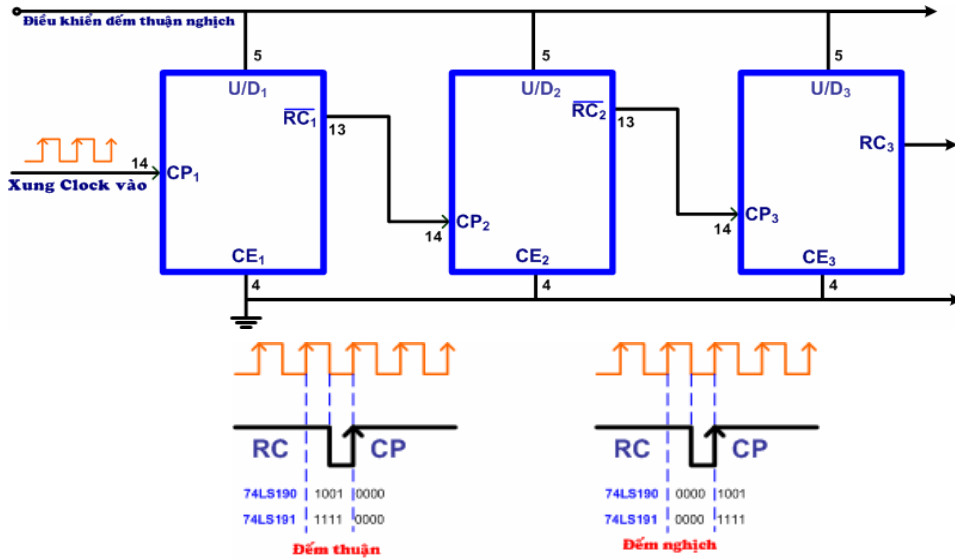

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU II. Vi mạch 74LS190/74LS191 (tt):

Ghép nối tiếp các vi mạch:

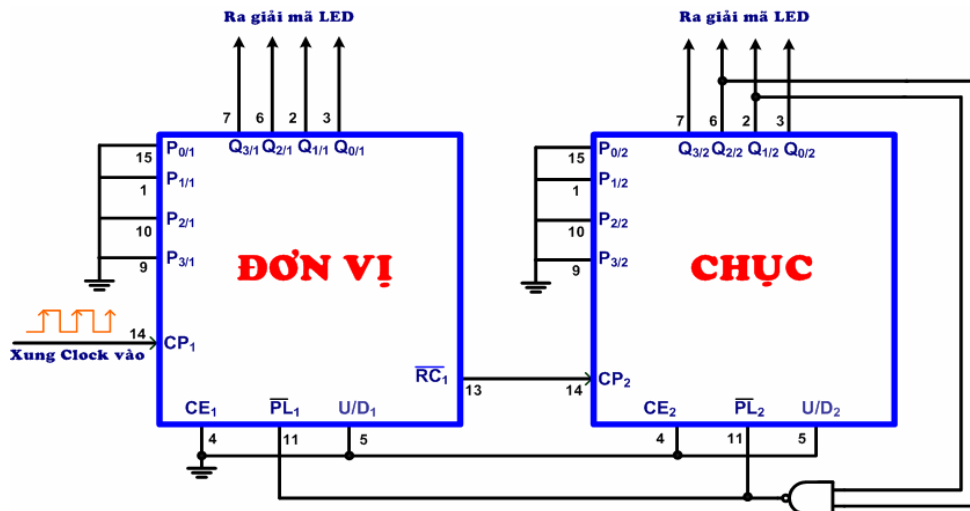

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU ❖ Ví dụ 1:

Dùng 74LS190 thiết kế mạch đếm có số đếm thập phân tương ứng từ 00 đến 59.

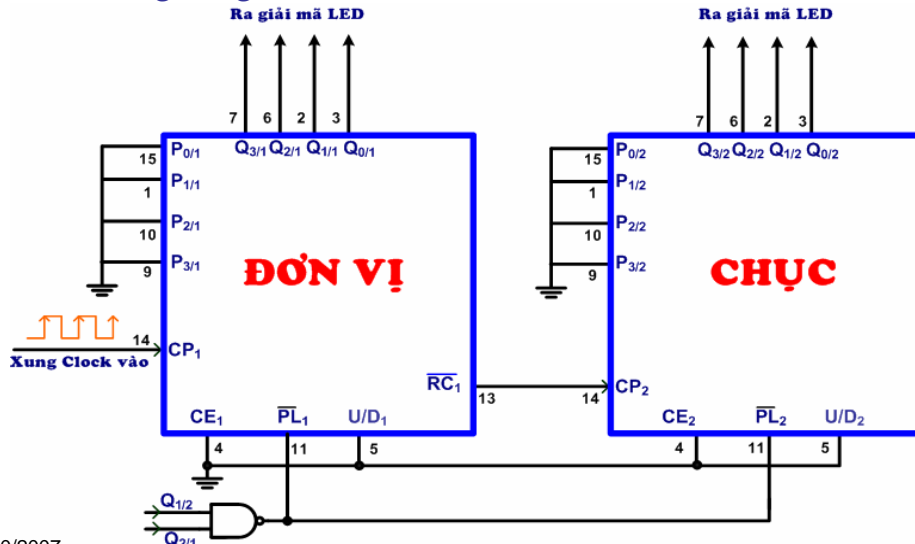
12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

❖ Ví dụ 2:

Dùng 74LS190 thiết kế mạch đếm có số đếm thập phân tương ứng từ 00 đến 23.

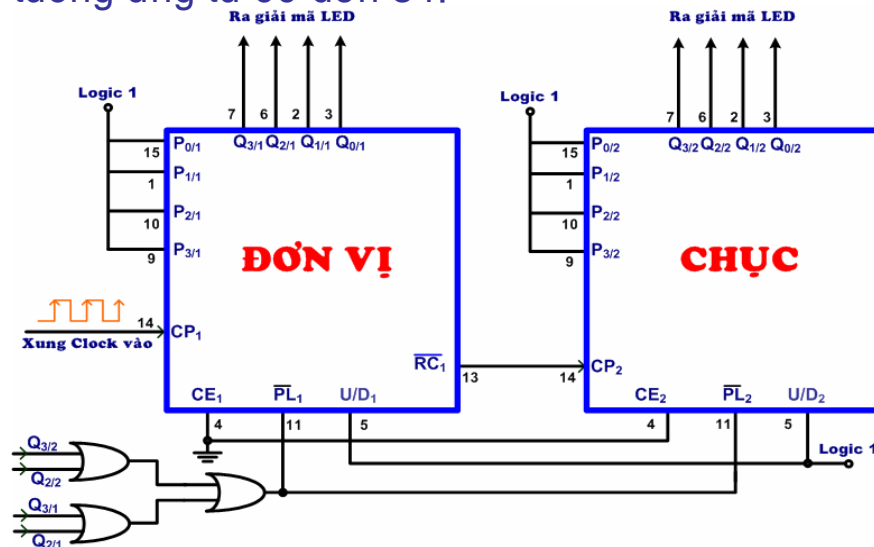
12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

❖ Ví dụ 3:

Dùng 74LS190 thiết kế mạch đếm có số đếm thập phân tương ứng từ 99 đến 34.

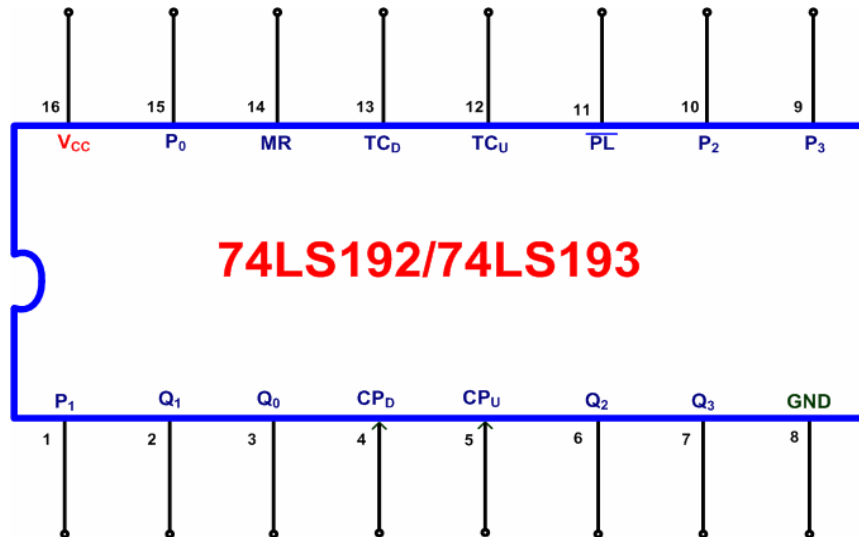

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU III. Vi mạch 74LS192/74LS193:

Sơ đồ chân:

STU Chức năng các chân:

- 74LS192: vi mạch đếm thuận-nghịch thập phân (MOD_{10}).
- 74LS193: vi mạch đếm thuận-nghịch nhị phân (MOD_{16}).
- V_{CC} : Chân nối nguồn. GND: nối mass.
- CP_D : ngõ vào cấp xung Clock cho mạch đếm thuận.
- CP_U : ngõ vào cấp xung Clock cho mạch đếm nghịch.
- Q_i ($i=0,1,2,3$): ngõ ra bộ đếm.
- MR: ngõ vào xóa bộ đếm tích cực Logic 1: $MR = 1$ $Q_0 = Q_1 = Q_2 = Q_3 = 0$.
- PL : ngõ vào thiết lập trạng thái đầu cho mạch đếm, tích cực Logic 0: $PL = 0$: $Q_i = P_i$ ($i=0,1,2,3$).
- TC_D và TC_U : hai ngõ ra dùng cho các kết nối liên tầng (ghép các vi mạch đếm với nhau).

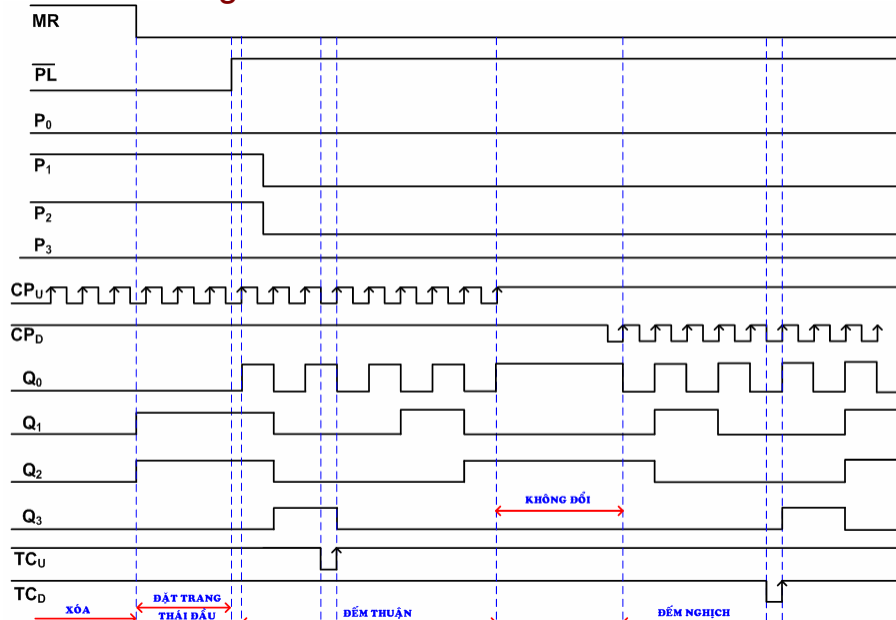
STU Bảng trạng thái hoạt động:

MR	PL	CP _U	CP _D	MOD
H	X	X	X	$Q_0 = Q_1 = Q_2 = Q_3 = 0$
L	L	X	X	$Q_i = P_i \ (i = 0, 1, 2, 3).$
L	H	H	H	Không thay đổi
L	H	↑	H	Đếm thuận
L	H	H	↑	Đếm nghịch

❖ TC_U : ngõ ra sẽ tạo ra một cạnh lên (cạnh xung) tại thời điểm mạch đếm chuyển từ trạng thái cuối sang trạng thái đầu vòng đếm (đếm thuận).

❖ TC_D : ngõ ra sẽ tạo ra một cạnh lên (cạnh xung) tại thời điểm mạch đếm chuyển từ trạng thái cuối sang trạng thái đầu vòng đếm (đếm nghịch).

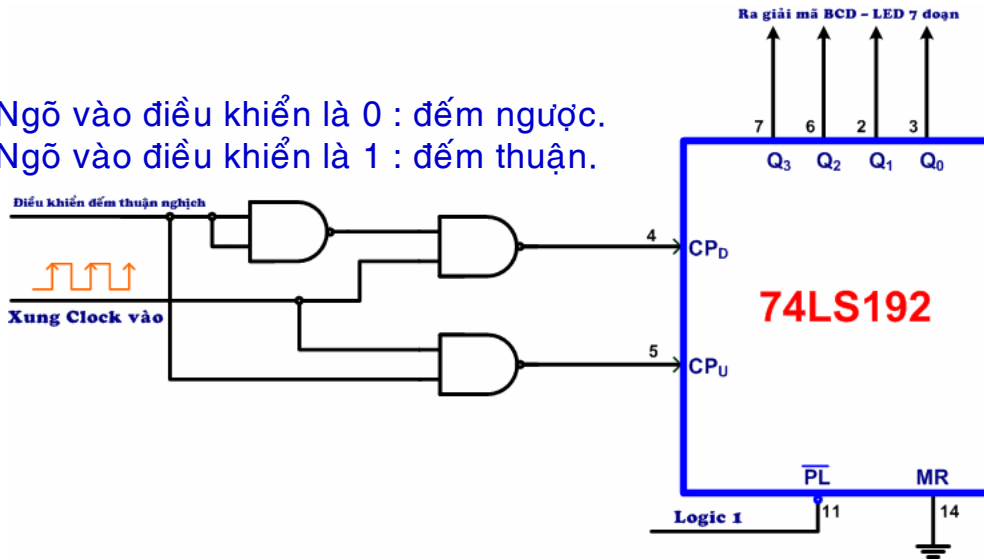
STU Giải đồ xung:

STU Ví dụ 1:

❖ Thiết kế mạch đếm thuận nghịch từ 0 đến 9 dùng 74LS192

Ngõ vào điều khiển là 0 : đếm ngược.
Ngõ vào điều khiển là 1 : đếm thuận.

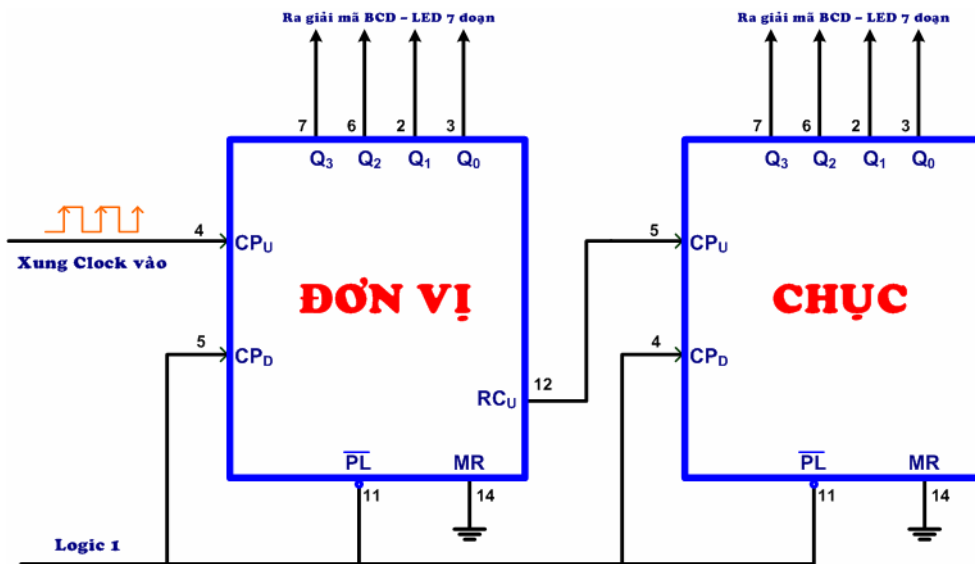

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU Ví dụ 2:

❖ Thiết kế mạch đếm thuận có số đếm 00 – 99.

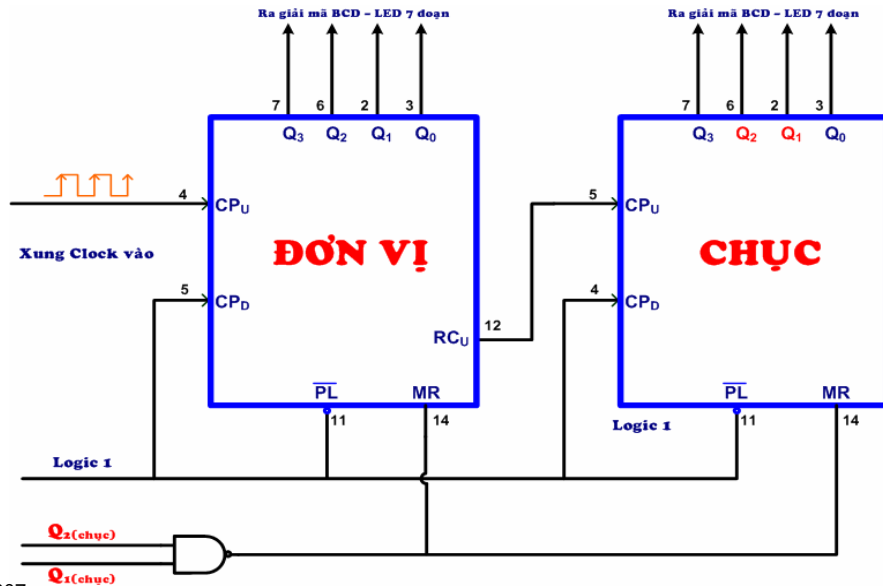

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU Ví dụ 3:

❖ Thiết kế mạch đếm thuận có số đếm 00 – 59.

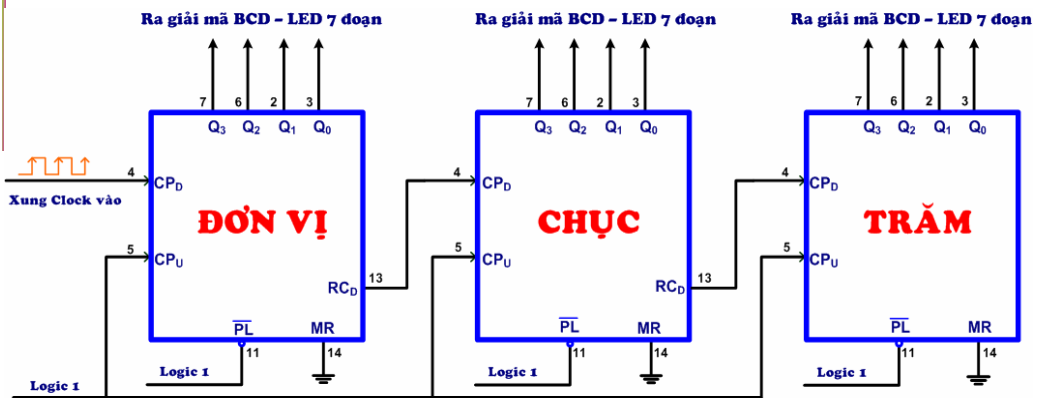

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ

STU Ví dụ 4:

❖ Thiết kế mạch đếm nghịch có số đếm 999 – 000.

12/20/2007

Giảng viên: Th.S Lê Xuân Kỳ